

GODALNI ORKESTER, KORONA VAJA - SEDMIČ

Danes vam v poslušanje pošiljam še dve skladbi za godalni orkester.

Najprej bomo prisluhnili skladatelju Benjaminu Brittnu in skladbi Preprosta simfonija.

<https://www.youtube.com/watch?v=jFeRels8AyY>

Še kratek življenjepis

Edward Benjamin Britten,

tudi *Lord Britten of Aldeburgh*, [angleški skladatelj](#), [dirigent](#) in [pianist](#), * [22. november 1913](#), [Lowestoft](#), † [4. december 1976](#), [Aldeburgh](#).

Rodil se je v Suffolku, kot sin zobozdravnika. Njegovo glasbeno nadarjenost je pokazal že zelo zgodaj, saj je začel pisati skladbe kot otrok. Britten je največji angleški skladatelj [20. stoletja](#) in ena od velikih osebnosti svetovne [glasbe](#). Avtor *Preproste simfonije* in *Vodnika po orkestru za mladega človeka* je bil tudi izjemno uspešen [operni](#) skladatelj. Med njegovimi najbolj izvajanimi operami je tudi »[Peter Grimes](#)«. Napisal je okoli 800 skladb.

Naslednja pa je skladba skladatelja Antonina Dvoraka, **Serenada za godala**

<https://www.youtube.com/watch?v=CRcbDMg56yg>

Še nekaj o skladatelju:

Antonín Leopold Dvořák, [češki skladatelj](#), * [8. september 1841](#), [Nelahozeves](#) pri [Pragi](#), [Češka](#), † [1. maj 1904](#), [Praga](#), Češka.

Dvořák je poleg [Bedřicha Smetane](#) in [Leoša Janačka](#) najpomembnejši predstavnik češke [glasbene romantike](#).

Skladatelj se je rodil kot prvi od osmih otrok vaškega mesarja in gostilničarja. Imel je srečo, da so njegovi starši zgodaj spoznali njegov talent in ga podpirali. Prvi pouk [glasbe](#) je prejel v sosednjem mestu [Zlonice](#) od vaškega [organista](#) in od [zborovodje](#), nato je odšel v [Češke Kamenice](#) in nazadnje v orgelsko šolo v Prago.

Preživil je kot orglavec, z igranjem [viole](#) v [opernem orkestru](#), ki ga je vodil Bedřich Smetana in s poučevanjem glasbe po meščanskih hišah. V tem obdobju je poučeval [klavir](#), med drugimi tudi hčerama praškega zlatarja Čermaka. Z Ano se je kasneje oženil, z Josefino pa sta bila vse življenje dobra prijatelja. Kljub skromnim razmeram je vztrajno ustvarjal, saj je kot zaveden Čeh želel dokazati svetu, da tudi češka glasba lahko rodi velika umetniška dela.

Po letu 1871 je zapustil orkester in postal poklicni skladatelj. Prvi večji uspeh je doživel leta 1873 s kantato *hymnom na Halkove, Dědičy Bílé Hory*. Tega leta se je tudi poročil. Leta 1874 je dobil mesečno plačo avstrijske vlade.

Dvořákův pohřeb je bil dogodek nacionalnega pomena

Leta 1890 je postal profesor [kompozicije](#) na konservatoriju v Pragi, kjer je z izjemo svojega bivanja v »Novem svetu« med letoma 1892 in 1895 ostal do smrti. Na tem mestu je zaslovel kot zahteven in strog učitelj. Od svojih študentov je zahteval trdo delo (imel je navado reči »*Če tega ne zmorete, potem niste skladatelj*«) in obvladovanje [glasbenih oblik](#), pa tudi domišljijo in zmožnost oblikovanja izvirnih glasbenih idej (govoril je: »*Zdi se mi, da sem to že nekje slišal, premislite še enkrat, tako kot moramo premišljevat vsi drugi!*«). V Pragi je vzgojil [Vitezslava Novaka](#), [Josefa Suka](#) in [Oskarija Nedbala](#). Leta 1892 je odpotoval v [New York](#), kjer je vodil Narodni glasbeni konservatorij. V New Yorku je poučeval [Rubina Goldmarka](#), ki je bil kasneje profesor [Aarona Coplanda](#) in [Georga Gershwina](#), ter [Harrya Rowa Shelleya](#), ki je bil mentor [Charlesu Ivesu](#).

Leta 1901 je postal vodja praškega konservatorija. V tem obdobju je bil že precej izčrpan in prizadet od smrti dragih prijateljev, predvsem [Brahmsa](#) leta 1897. Po drugi strani je bil v zadnjih letih življenja priznan in čaščen kot največji češki skladatelj in eden od simbolov rastoče češke nacionalne samozavesti. Umrl je v Pragi leta 1904.

Prvič je vzbudil pozornost z opero *Kralj in oglar* in z domovinsko [kantato Dediči Bele gore](#), do preobrata v njegovi karieri pa je prišlo po letu 1874. Tedaj je pridobil [avstrijsko](#) državno štipendijo in vzbudil pozornost slavnega [Johannesa Brahmsa](#), ki ga je priporočil svojemu založniku *Simrocku*. Ta je leta 1878 izdal *Slovanske ples* v verziji za klavir štiroročno ter *Moravske duete* za dva [soprana](#) in klavir. Dvořák je čez noč zaslovel. Ples in duete so igrali in peli po salonih v vsej [Srednji Evropi](#), [orkestrirano](#) različico *Slovanskih plesov* so izvedli orkestri v [Berlinu](#), [Budimpešti](#), na [Dunaju](#) in v [Baltimoru](#) in polagoma so se njegove slave začeli zavedati tudi v domovini. V osemdesetih letih [19. stoletja](#) je njegova priljubljenost vztrajno rasla, pridobil si je prijatelje v [Angliji](#), kjer glasbeno občinstvo ni bilo obremenjeno s srednjeevropskimi nacionalno-kulturnimi združbami in predsodki do [Slovanov](#), ki so preprečevali, da bi Dvořák v polni meri uspel na Dunaju in v Berlinu.

Dvořák se je zanimal tudi za gledališče in se trudil za razvoj narodnega opernega repertoarja. Leta 1876 je napisal *Stabat Mater*, ob smrti starejšega sina pa *Koncert v G-molu*, op. 33, ki pa ni bil uspešen.

Skladatelj je napisal devet simfonij, ki so bile napisane v duhu nacionalne glasbe. Prvi dve je končal leta 1865, tretjo 1873. V njih prevladuje nemški stil. Naslednje tri so ljudsko obarvane in so nastajale do leta 1883. *Sedma* je naslata v letih 1884–1885 in bolj dramatična, *Osma simfonija* pa spet bolj vedra. Leta 1893 je napisal *9. simfonijo v E-molu* imenovano *Iz nového světa*, v kateri je povzel ameriške melodije tedanjega časa. Napisal je tudi kantato v čast ameriški zastavi.

Med njegova najbolj slavna dela sodijo opera [Rusalka](#), [Koncert za violončelo in orkester op. 104](#), [Simfonija št. 9](#) »Iz novega sveta«, *Violinski koncert*, *Rekvijem*, [Stabat Mater](#).

Želim vam prijetno poslušanje!

Želim vam prijetno poslušanje!